

Thinking out of the box (Nine dots puzzle)

- samotná přítomnost/četba literárního textu ve výuce není dostatečná pro naplnění cílů literární výchovy (i v dějepisu můžu použít ukázkou z beletrie o hist. postavě, ale nebudu sledovat literárněvýchovné cíle)
- literární výchovu vytvoříme až interpretací, stačí jedna chytrá otázka k textu, nad kterou se mají žáci zamýšlet (a která bere v potaz estetiku textu), a už plníme cíle literárněvýchovné
- literární výchova jako součást estetických výchov (ale zároveň se v rámci literární výchovy vyučuje i literatura faktu, příp. populárně-naučná literatura)
- obsah předmětu vs. didaktika (didaktický aparát)
- v literární výchově jsou i ony otázky k textu součástí obsahu předmětu
- v jiných předmětech jsou otázky spíše/převážně součástí didaktického aparátu

Vzdálenost mezi tím, co čtou děti samy, a tím, co jim doporučuje škola – prohlubování příkopu?

- řešení: nechat žáky, aby si sami vzájemně doporučovali knihy k četbě, děti si samy rozlišily kvalitu od braku

Vliv přijímacích zkoušek na požadavky na učivo – zejména u jazykové a slohové složky předmětu (v literární výchově jde zejména o porozumění textu a aplikaci základních pojmů)

Individuální četba – čtou/nečtou dnešní děti?

- hry na počítači a četba?
- knihy na mobilu?
- Jiří Trávniček: *Čtenáři a internauti*. (Češi čtou)
- přesto je náš úkol děti rozečíst? (Ty, které nečtou, zjevně ano.)
- celkový kulturní rozhled – literární historie – co s tím? (Otázka jednoho z žáků: Co je to Werich?)
- pro brněnské a okolní: divadlo Polárka – cesta k některým literárněhistorickým tématům
- prekoncepty: jak myslíte, že žil Erben?
- co vybrat z literární historie? (to, co bude bavit žactvo? vs. to, co bude bavit mě, vyučujícího? vs. propojit obé?)
- mít na zřeteli otázku: k čemu mi to je?
- při popularizaci některých literárněhistorických témat lze využít filmové tvorby (krom Brabcova Máje; Máchův Máj raději číst – vybrané části – s žáky přímo v hodině a komentovat, společně interpretovat; = větší přínos než tento druh filmového zážitku);

jazyk, literatura, sloh

všechny tři oblasti: zacílíme pozornost na text, který má povahu umělecké literatury + je obsažen jazyk (a sloh? mají-li děti za úkol dopsat, jak by mohla pohádka pokračovat?)

- pohádkové beletristické vyprávění o pravidlech češtiny (tematizace jazyka v LPDM)

Daniela Krolupperová: Proč mluvíme česky (2003)

Michal Čunderle: Bubela (2012)

(Syrovátko: Zatoulané písmenko (1961) – pro nejmenší)

abstr. systém :: konkr. texty

jazyk :: literatura : sloh

- dělení na jazyk, literaturu a sloh je tradice, kterou je obtížné měnit
- nicméně nástrojem ke změně je ŠVP
- na souboj s časem uvnitř 45minutové mřížky lze vyvrát vymezením dvouhodinovek v rozvrhu
-

úskalí propojení jazyka, literatury a slohu (návrhy možných řešení)

- literární/slohová tvorba bez pravopisu – bez omezení = přínos pro kvalitu tvůrčího procesu¹
- děti jsou na dělení J, L, S zvyklé (ty, které ještě nechodí do školy, na to zvyklé nejsou ;-))
- čas – obava: stihneme všechno? (uklidnění: nestihneme :-)
- učitel je součástí soukolí (nejsem-li v prostředí, které se mnou souzní, jdu jinam, hledám jinde)
- vedoucí předmětové komise (stanu se vedoucím předmětové komise)
- ŠVP (změním ŠVP)

Který výstup je pro vás nejdůležitější a proč?

V jedné seminární skupině se nápadně často opakoval výstup: 9-3-01. Náhoda?

---

¹ Lze vyřešit dobrým načasováním. Pravopis povolát do služby až v momentě, kdy je tvůrčí proces prohlášen za hotový.